

گزارشگری مالی در حوزه فناوری اطلاعات و ایکس بی آر ال

در گفتگو با علی جنابی

آقای **علی جنابی** بیش از ۴۰ سال تجربه چشمگیر در مدیریت، حسابرسی و امور مالی در سابقه خود دارند؛ از جمله:

- مدیر تجزیه و تحلیل مالی شرکت **بل کانادا (Bell Canada)**، ونکوور، کانادا،
- مدیر برنامه ریزی و تجزیه و تحلیل مالی شرکت **اینتر اوست یوال سی (Intrawest ULC)**، ونکوور، کانادا،
- رئیس هیئت مدیره شرکت سرمایه گذاری البرز (سهامی عام)،
- رئیس هیئت مدیره مرکز خدمات مدیریت و حسابرسی هژیر، و
- مدیر حسابرسی در مؤسسه حسابرسی بنیاد مستضعفان.

ایشان هم اکنون رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل شرکت اسپرو در ایران هستند.

سازش

ابتدا اجازه می‌خواهیم از حضور شما برای انجام این گفتگو سپاسگزاری کنیم؛ فرصت مغتنمی برایمان فراهم آوردید تا بتوانیم با طرح پرسشهایمان، نقطه نظرات شما را پیرامون موضوع «ضرورت بهبود گزارشگری مالی به کمک فناوری اطلاعات و ایکس بی آر ال» را با مخاطبان مجله حسابرسی، در میان بگذاریم. اولین پرسش ما در مورد انتشار گزارشهای مالی از جمله صورتهای مالی است که به نظر شما این گزارشها چه تواتری باید داشته باشند؟

جنابی

تواتر گزارشها در سازمانهای مختلف متفاوت است. البته مسلم است که هر چه تواتر گزارشهای مالی بیشتر باشد، اطلاعات به روزتری در اختیار استفاده کنندگان قرار می‌گیرد و تصمیم‌گیریهایی مبتنی بر اینگونه اطلاعات صحیح‌تر و منطقی‌تر خواهد بود. کاهش زمان و هزینه لازم برای تولید اطلاعات مالی دو ابزاری هستند که می‌توان با کمک آنها تواتر ارائه اطلاعات مزبور را به حد مطلوب رساند.

اچ تی ام ال (HTML)، پی دی اف (PDF)، ایکس ال اس (XLS)، ایکس ام ال (XML) عرضه می شده است. عرضه اطلاعات در قالب ایکس بی آر ال چه تفاوتی را ایجاد خواهد کرد؟

جنابی

همانطور که می دانید بورس ناگزیر است برای ارائه اطلاعات مالی شرکت ها از یک قالب ثابت و یکسان استفاده کند. این قالب در مقیاس جهانی ایکس بی آر ال در حال تهیه است تا شرکت هایی که هنوز این قالب را بومی نکرده اند بتوانند از این طریق اطلاعات خود را تبدیل و مورد استفاده قرار دهند. بدون شک یکسان بودن رویه و استفاده از قالب یکسان در گزارشگری مالی فرایند حسابرسی مستمر را بسیار مؤثرتر و کارا تر خواهد کرد. در حال حاضر در پایگاه اینترنتی کدال قسمتی برای دریافت گزارشهای مالی در قالب ایکس بی آر ال اضافه شده و شرکت های پیشرو نیز از این قالب در کنار دیگر قالب ها برای ارائه گزارشهای خود استفاده می کنند.

سایبرس

مزایا و معایب گزارشگری ایکس بی آر ال را برای بازار سرمایه ایران و حرفه حسابداری ایران چگونه می بینید؟

جنابی

روند روبه رشد به کارگیری و استفاده از ایکس بی آر ال در دنیا

اطمینان از درستی و تمامیت

اطلاعات مالی

مستلزم حسابرسی مستمر است که

انجام آن بدون

استفاده از یک سیستم کامپیوتری کارآمد

امکان پذیر نیست

سایبرس

گزارشگری مالی باید دربرگیرنده چه نوع اطلاعاتی باشد و مسئولیت چه کسانی است؟ آیا تهیه کنندگان اطلاعات مالی باید درستی اطلاعات گزارش شده را تأیید کنند؟

جنابی

گزارش مالی باید علاوه بر نتایج عملیات، وضعیت مالی و گردش وجوه نقد برای دوره های گذشته، شامل پیش بینی صورتهای مالی برای دوره های آتی با در نظر گرفتن برنامه های شرکت نیز باشد. بدین ترتیب است که این گزارش می تواند بر تصمیمهای استفاده کنندگان از اطلاعات مزبور تأثیر بسزایی برجای گذارد. همانگونه که می دانید مسئولیت تهیه صورتهای مالی به عهده مدیران واحدهای اقتصادی است ولی تأیید اطلاعات به وسیله حسابرسان، برای اطمینان استفاده کنندگان از درستی اطلاعات ارائه شده، ضروریست.

سایبرس

استفاده از فناوریهای پذیرفته شده و استاندارد انتشار اطلاعات مانند زبان گزارشگری توسعه پذیر (XBRL) تا چه اندازه به مقاصد گزارشگری مالی کمک می کند؟ چگونه؟

جنابی

ایکس بی آر ال برای ایجاد یک ساختار مشترک به وجود آمده است. اگر تمام شرکتها برای تهیه گزارشهای خود از یک زبان استفاده کنند، گزارشها با سهولت بیشتری به وسیله تمام کاربران قابل درک و بهره برداری خواهد بود. البته همانطور که پیشتر ذکر شد صحت اطلاعات باید از سوی حسابرسان تأیید گردد.

در برنامه های هوش تجاری و حسابرسی معتبر مانند ای سی ال (ACL) امکان بازیابی اطلاعات از ایکس بی آر ال به صورت پیش فرض در نظر گرفته شده که امکان دستیابی به نتایج شفاف تر را با سهولت بیشتری فراهم می کند و این امر از مقاصد اصلی گزارشگری مالی به شمار می رود.

سایبرس

اطلاعات مالی شرکت های بورسی ایران تاکنون در شبکه کدال (سیستم جامع اطلاع رسانی ناشران) در قالبهای

روند روبه رشد به کارگیری و استفاده از ایکس بی آر ال در دنیا نشان می دهد که

این روش می تواند به عنوان ابزار آینده گزارشگری مالی محسوب و

چه بسا موجب کنار گذاشتن دیگر روشهای موجود شود

بررسی سریع و مستمر اطلاعات را فراهم می کنند، اطلاعات را به طور دائم کنترل و اطمینان لازم درباره صحت و قابلیت اعتماد اطلاعات ارائه شده را برای استفاده کنندگان اطلاعات مالی فراهم آورد.

سپاس

ای سی ال چه نقشی در استفاده و اعتماد از ایکس بی آر ال ایفا می کند؟

جنابی

اطمینان از درستی و تمامیت اطلاعات مالی، مستلزم حسابرسی مستمر است که انجام آن بدون استفاده از یک سیستم کامپیوتری کارآمد امکان پذیر نیست. از جمله نرم افزار ای سی ال که تولید کشور کانادا و یکی از کارآمدترین و پر فروش ترین نرم افزارهای حسابرسی جهان است می تواند برای حسابرسی مستمر اطلاعات مالی مورد استفاده قرار گیرد.

با استفاده از نرم افزار ای سی ال، می توان اطلاعات مالی جمع آوری شده با استفاده از ایکس بی آر ال را به طور مستمر بررسی کرده و موارد غیرعادی را به اطلاع استفاده کنندگان رسانید.

خوشبختانه، امروزه نرم افزار ای سی ال توسط نماینده رسمی آن در ایران عرضه می شود و در دسترس جامعه حرفه ای حسابرسی کشور قرار گرفته است.

سپاس

از حضورتان در این گفتگو بار دیگر بسیار سپاسگزاریم و

برایتان موفقیت های روزافزون آرزو مندیم.

نشان می دهد که این روش می تواند به عنوان ابزار آینده گزارشگری مالی محسوب و چه بسا موجب کنار گذاشتن دیگر روشهای موجود شود. سیاستهای دولت ایران مبنی بر توسعه بازار سرمایه از طریق اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی و تلاش برای جذب سرمایه های خارجی در بازار سرمایه کشور، نیازمند بازاری کارا با سیستم های اطلاع رسانی سریع، دقیق و درخور اتکاست. استفاده از ایکس بی آر ال و نرم افزارهای قوی حسابرسی مستمر مانند ای سی ال می تواند به تحقق سیاست های دولت در تعامل با بازارهای سرمایه جهان و جذب سرمایه گذاران خارجی کمک کند.

سپاس

با توجه به اینکه در گزارشگری مالی الکترونیکی ریسک های متعددی وجود دارد و همچنین روشهای بسیاری که برای مخدوش کردن اطلاعات در اینترنت یافت می شود، چه راهلهایی برای قابلیت اتکای اطلاعات با به کارگیری ایکس بی آر ال وجود دارد؟

جنابی

ریسک ارائه گزارشهای مالی نادرست همواره وجود دارد و به همین دلیل است که اطلاعات مالی باید به صورت مستقل مورد حسابرسی قرار گیرد. همچنین، موضوع امنیت انتقال الکترونیکی اطلاعات و در عین حال قابل اعتماد و اتکا بودن اطلاعات مالی در اینترنت هم از اهمیت بسیاری برخوردار است.

در واقع، ایکس بی آر ال می تواند روش استاندارد را برای تهیه، انتشار و تبادل اطلاعات مالی فراهم کند، ولی لازمست با استفاده از نرم افزارهای حسابرسی مانند ای سی ال که امکان